

Privacy van de gegevens

In dit onderzoek wordt zoals eerder genoemd gebruikt gemaakt van diverse informatiebronnen, waaronder experts, ziekenhuizen en vertegenwoordigers van veldpartijen. Informatie van al

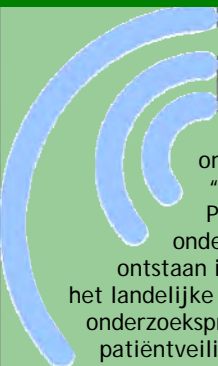
deze bronnen wordt vertrouwelijk behandeld. Gegevens die in de verslaglegging worden gebruikt zijn geanonimiseerd en niet herleidbaar tot ziekenhuis of persoon.

Contact

Mocht u vragen hebben of aanvullende informatie willen over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen met het NIVEL. U kunt contact opnemen met

mevrouw Lotte van de Steeg via l.vandesteeg@nivel.nl of 030-2729839 of met mevrouw Petra Porte via p.porte@nivel.nl of 030-2729804.

Onderzoekscentrum Safety 4 Patiënts

Het onderzoek wordt uitgevoerd door het

onderzoekscentrum "Safety 4 Patiënts". Dit onderzoekscentrum is

ontstaan in het kader van het landelijke onderzoeksprogramma patiëntveiligheid dat geïnitieerd is door de

Federatie Medisch Specialist. Het onderzoekscentrum is een samenwerkingsverband tussen het EMGO+ instituut (VUmc) en het NIVEL. In het onderzoekscentrum werken verschillende disciplines samen in wetenschappelijk

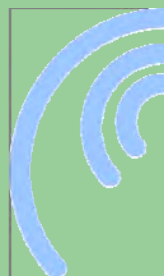
onderzoek. Speerpunten van onderzoek dat door het onderzoekscentrum "Safety 4 Patiënts" wordt uitgevoerd zijn:

- Valideren van methoden om patiëntveiligheid en zorggerelateerde schade te meten;
- Onderzoek naar de invloed van het zorgsysteem op het ontstaan van zorggerelateerde schade;
- Onderzoek naar de interprofessionele communicatie en samenwerking binnen en tussen teams;
- Onderzoek naar de rol van de patiënt bij patiëntveiligheid;
- Evalueren van interventies om de patiëntveiligheid te verbeteren.

Safety 4
Patiënts
is een samen-
werking tussen:

Informatie over de verdiepingsstudie veilig gebruik van medische technologie in de zorg

NIVEL & EMGO+

Postbus 1568
3500 BN Utrecht

Mw. Lotte van de Steeg
(030) 272 9839
l.vandesteeg@nivel.nl

Mw. Petra Porte
(030) 272 9804
p.porte@nivel.nl

Veilig gebruik van medische technologie in de zorg

De ontwikkeling van een generieke methodiek voor de borging van bekwaamheid

Verdiepingsstudie van de Monitor Zorggerelateerde Schade 2015-2018

In de gezondheidszorg speelt medische technologie een steeds belangrijkere rol. Hierbij is er ook in toenemende mate aandacht voor de veiligheid van de patiënt. Jaarlijks krijgen 11.000 patiënten te maken met potentieel vermijdbare schade die veroorzaakt is door of met een medische technologie. In de meeste gevallen heeft dit een menselijke oorzaak, waarbij de meest voorkomende oorzaak het onvoldoende of foutief toepassen van bestaande kennis in nieuwe situaties is. Diverse onderzoeken van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) hebben laten zien dat het noodzakelijk is om de kwaliteitsborging van

medische apparatuur in het ziekenhuis te verbeteren en dat professionals en zorgorganisaties zich nog te weinig bewust zijn van de gevaren van medische technologie. In 2011 werd in dit kader door diverse partijen het Convenant "Veilig toepassing van medische technologie in het ziekenhuis" gepubliceerd. In 2014 constateerde de IGZ dat de implementatie van dit Convenant in 16 van de 20 ziekenhuizen nog onvoldoende gerealiseerd was. Met name het vaststellen van de vereiste bekwaamheid, de training van gebruikers op het gebied van medische technologie en de registratie en vastlegging van de bekwaamheden was nog onvoldoende.

Doel en inhoud van het project

Met dit onderzoek willen we er aan bijdragen dat het Convenant op een juiste manier geïmplementeerd wordt. Het hoofddoel van dit onderzoek is: het ontwikkelen van een generieke methodiek voor het borgen van bekwaamheden van gebruikers van medische technologie. In de loop van het onderzoek worden verschillende bronnen gebruikt als input voor de methodiek. Als eerste zal een traject van start gaan waarbij casestudies worden opgezet waarin bekwaamheidseisen en -toetsen voor drie specifieke medische technologieën worden ontwikkeld: elektrochirurgie, robotchirurgie en infuustechnologie.

Parallel aan het opzetten van de casestudies loopt een traject waarbij de huidige aanpak van diverse ziekenhuizen met betrekking tot de bekwaamheid van gebruikers in kaart wordt gebracht. Dit zal worden gedaan door middel van vragenlijsten bij ziekenhuizen. De algemene lessen die uit de casestudies en vragenlijsten naar voren komen dienen als input voor de generieke methodiek voor het borgen van bekwaamheden. In de eerste fases van dit onderzoek richten wij ons voornamelijk op hoog risico technologieën, maar in de generieke methodiek zal ook aandacht zijn voor technologieën met lagere risico's.

Doel: Het ontwikkelen van een generieke methodiek voor het borgen van bekwaamheden van gebruikers van medische technologie

- 1) Het opzetten van drie casestudies waarbij bekwaamheidseisen en -toetsen voor drie specifieke medische technologieën worden ontwikkeld
- 2) Het in kaart brengen van de huidige aanpak van ziekenhuizen met betrekking tot de bekwaamheid van gebruikers door middel van vragenlijsten
- 3) Het ontwikkelen van een generieke methodiek voor het borgen van bekwaamheden met behulp van de geleerde lessen en verzamelde informatie uit de eerste twee trajecten.

Planning van het onderzoek

2015-2016 Bekwaamheidseisen en toetsen

In dit traject wordt begonnen met het ontwikkelen van bekwaamheidseisen met kleine groepen inhoudelijke experts. Deze expertgroepen bestaan uit artsen, verpleegkundigen, operatieassistenten klinisch fysici en toetsexperts of onderwijskundigen. Aansluitend op het ontwikkelen van de bekwaamheidseisen wordt een toets ontwikkeld, waarmee de bekwaamheid van gebruikers van medische technologie beoordeeld kan worden. Het is waarschijnlijk dat deze toetsen zullen bestaan uit twee delen: een kennistoets en een vaardigheidstoets. De met de expertgroepen ontwikkelde toetsen worden door het NIVEL gevalideerd.

2015 Vragenlijsten bij ziekenhuizen

Parallel aan het traject van het ontwikkelen van bekwaamheidseisen zal een vragenlijst worden afgenomen bij ziekenhuizen. Deze vragenlijst biedt meer inzicht in de manier waarop het Convenant nu wordt geïmplementeerd en

de huidige werkwijze rondom het toetsen, registreren en borgen van bekwaamheid van gebruikers van medische technologie. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het indelen van medische technologieën in verschillende risicoklassen. Deze risicoklassen kunnen een inzicht geven in wat nodig is om per technologie de bekwaamheid van gebruikers te borgen.

2016-2017 Ontwikkeling van generieke methodiek

De geleerde lessen van de drie genoemde casestudies en de informatie uit de vragenlijsten wordt gebruikt om de generieke methodiek op te stellen. Het doel hierbij is het omschrijven van het proces dat in de toekomst gebruikt kan worden door ziekenhuizen bij het opzetten van scholing, toetsing en borging van bekwaamheden van andere technologieën. Naast de ervaringen uit de casestudies en de informatie verworven met de vragenlijsten bij ziekenhuizen wordt ook de input van diverse veldpartijen gebruikt bij het opstellen van de methodiek.

